

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1625/2024
03.12.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Тајјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Гордане Којић и Александра Степановића, чланова већа, са саветником Јеленом Паравиња, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 1. у вези члана 289. став 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Марије Богојевић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу 7К-120/23 од 09.11.2023. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-493/24 од 26.07.2024. године, у седници већа одржаној дана 03.12.2024. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Марије Богојевић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Крагујевцу 7К-120/23 од 09.11.2023. године и Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-493/24 од 26.07.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу 7К-120/23 од 09.11.2023. године окривљени АА, поред окривљеног ББ, који је оглашен је кривим за кривично дело лажно пријављивање из члана 334. став 3. Кривичног законика, оглашен је кривим због извршења кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 1. у вези члана 289. став 1. КЗ и сваки од окривљених је осуђен на казну затвора у трајању од по 9 месеци, при чему је одређено да ће се казна према окривљенима извршити у просторијама у којима сваки од њих станује, уз примену електронског надзора и упозорење да наведене просторије не смеју напуштати осим у случајевима прописаним Законом о извршењу ванзаводских санкција и мера, с тим да уколико једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусте просторије у којима станују, суд ће одредити да остатак казне затвора издрже у Заводу за извршење кривичних санкција.

Према окривљеном АА изречена је на основу члана 297. став 5. КЗ у вези члана 86. КЗ мера безбедности – забрана управљања путничким моторним возилом „Б“ категорије у трајању од 2 године, која ће се извршити по правноснажности пресуде.

Истом пресудом оштећени ББ је упућен да имовинскоправни захтев у односу на АА може да оствари у парничном поступку, док су на основу члана 264. ЗКП у вези члана 261. ЗКП окривљени обавезани да накнаде трошкове кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-493/24 од 26.07.2024. године, одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Крагујевцу и браниоца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Крагујевцу 7К-120/23 од 09.11.2023. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднела је бранилац окривљеног АА – адвокат Марија Богојевић, због повреда закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 441. став 4. ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине у целости побијане пресуде и предмет врати првостепеном органу на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховном јавном тужиоцу, у складу са чланом 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног АА као разлог подношења захтева за заштиту законитости означава повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и као незаконите доказе означава саслушање ББ који је у овом поступку саслушан у својству окривљеног, а потом у својству оштећеног, што је супротно начелу забране дуалитета процесних својстава странака у поступку.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни суд оцењује као неосноване.

Из списка предмета произилази да су кривични поступци за АА и ББ спојени, иако окривљени одговарају за различита кривична дела, јер иста произилазе из истог догађаја који се одиграо дана 16.05.2022. године у Баточини и између кривичних дела постоји и међусобна веза и исти докази, а ББ је на главном претресу дана 25.07.2023. године пред Основним судом у Крагујевцу саслушан прво у својству окривљеног због кривичног дела лажно пријављивање из члана 334. став 3. КЗ, а потом у истом кривичном поступку дао исказ као сведок – оштећени због кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 1. у вези члана 289. став 1. КЗ.

Имајући у виду наведено, не постоји дуалитет процесног својства странака у поступку, односно ББ, обзиром да је ББ саслушан као окривљени за кривично дело лажно пријављивање из члана 334. став 3. КЗ, које му се јавном тужбом ставља на терет и истовремено у својству оштећеног за кривично дело из члана 297. став 1. у вези члана 289. став 1. КЗ, које се окривљеном АА ставља на терет, па имајући у виду да је ББ оштећени извршењем овог кривичног дела, самим тим не постоји дуалитет процесних улога обзиром да окривљени АА има својство окривљеног за једно кривично дело, а да је оштећен извршењем другог кривичног дела од стране окривљеног АА, па се неосновано захтевом за заштиту законитости указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Поред изнетог бранилац окривљеног захтевом за заштиту законитости указује и на повреду из члана 441. став 4. ЗКП коју образлаже наводима да суд окривљеног није

ослободио обавезе плаћања трошкова иако је од олакшавајућих околности нашао да је исти отац малолетног детета, као и његове породичне прилике и да приходе остварује обављањем привремених и повремених послова.

Врховни суд налази да су изнети наводи захтева за заштиту законитости неосновани. Ово стога што је одредбом члана 264. став 4. ЗКП прописано да у одлуци којом решава о трошковима, суд може ослободити окривљеног од дужности да накнади у целини или делимично трошкове кривичног поступка из члана 261. став 2. тачка 1) до 6) и тачка 9) овог Законика, као и награда за вештака и постављеног стручног саветника, ако би њиховим плаћањем било доведено у питање издржавње окривљеног или лица која је он дужан да издржава, а уколико се ове околности утврде после доношења одлуке о трошковима, председник већа односно судија појединац може посебним решењем ослободити окривљеног од дужности накнаде трошкова кривичног поступка.

Дакле, одредба члана 264. став 4. ЗКП предвиђа факултативни основ за ослобађање од плаћања трошкова кривичног поступка, односно само могућност, али не и обавезу суда да окривљеног ослободи од дужности да у целини или делимично накнади трошкове кривичног поступка уколико су за то испуњени законски услови и уколико окривљени достави доказе – податке о томе да би плаћањем наведених трошкова било доведено у питање издржавање окривљеног или лица које је он дужан да издржава, што у конкретном случају није учињенио, па како је окривљени правноснажном пресудом оглашен кривим и осуђен због предметног кривичног дела, то је правилном применом члана 264. став 1. КЗ окривљени побијаном правноснажном пресудом обавезан да сноси трошкове кривичног поступка.

Врховни суд је приликом одлучивања о захтеву имао у виду и пресуду Врховног суда Кзз 713/2023 на коју се бранилац окривљеног АА – адвокат Марија Богојевић у захтеву за заштиту законитости позива, али налази да је иста без утицаја на одлучивање у овом кривичном предмету имајући у виду да се не односи на исту кривичнопроцесну ситуацију.

Са изнетих разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Јелена Паравиња, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић